Essensiell kunnskap om «hverdagsfarmakologi»

ANMELDELSER

OLAV SPIGSET

Overlege, Avdeling for klinisk farmakologi, St. Olavs hospital

Stig Ejdrup Andersen, Kim Dalhoff, red.

Anvendt klinisk farmakologi

257 s, tab, ill. København: FADL's Forlag, 2021. Pris DKK 400

ISBN 978-87-7749-974-6

Boken er skrevet med tanke på studenter og nyutdannede leger og dekker det området som forfatterne har definert som praktisk klinisk farmakologi. Av de i alt 20 kapitlene handler fire helt eller delvis om nasjonale danske forhold, som reseptskriving og lovverk knyttet til utlevering og refusjon av legemidler i Danmark. Alt i alt utgjør dette 15–20 % av det totale sideantallet.

De øvrige 16 kapitlene omhandler emner som bivirkninger, interaksjoner, behandling av risikogrupper (barn, gravide, ammende, eldre, personer med nedsatt lever- og nyrefunksjon) og bruk av serumkonsentrasjonsmåling av legemidler. Temaer som legemiddelgjennomgang, legemiddelavvik, forgiftninger og naturmidler omtales også.

Helt til slutt er det et eget kapittel om legemiddelregning. Spesielt likte jeg kapitlet om hvordan man skal tolke utfallsmål i kliniske studier for å vurdere behandlingseffekt av et legemiddel – dette kapitlet gir et utmerket grunnlag for å forstå hvor godt et legemiddel egentlig virker i en pasientpopulasjon.

Hvert kapittel starter med en kasuistikk og avsluttes med en faktaboks med gode råd og en selvtest. Det gis en rekke praktiske eksempler som setter stoffet i sammenheng og demonstrerer den kliniske relevansen av kunnskapen som presenteres. Eksempelene ligger nær opp til norsk behandlingstradisjon, selv om de en sjelden gang (for eksempel når det gjelder doseringen av gentamicin) ikke er i overensstemmelse med norske behandlingsanbefalinger.

Språket er lettlest også for norske lesere. Den utstrakte bruken av tabeller og figurer letter teksten. Selv om figurene består av skjematiske strektegninger og diagrammer, er de svært gjennomarbeidede og fyller sin funksjon på en utmerket måte. Det er faktisk uvanlig at figurer i lærebøker av denne typen er så poengterte og illustrative i all sin enkelhet som her.

Det finnes ikke noen tilsvarende lærebok på norsk. Det nærmeste man kommer, er visse paralleller i de generelle kapitlene i G-delen av Norsk legemiddelhåndbok. Heller ikke internasjonalt finnes det noe læreverk som dekker dette området på en så konsis måte.

Boken presenterer kunnskap som er nyttig ikke bare for medisinstudenter og nyutdannede leger, men også for erfarne leger, som vil finne informasjon med relevans i den daglige pasientbehandlingen. Innholdet er forbilledlig oppdatert og presenteres på en praktisk forståelig måte med fokus på rasjonell farmakoterapi.

I forordet skriver forfatterne at boken er skrevet til kurset i klinisk farmakologi og terapi ved Københavns Universitet. Den bør få lesere langt utover dette!

Publisert: 28. februar 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.0861

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2023. Lastet ned fra tidsskriftet.no 26. april 2023.